

VUOSIKERTOMUS 1997

Keski-Suomen Valo Oy täytti 50 vuotta 2.6.1997.
Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven, Perhon, Pihtiputaan, Pylkönmäen,
Saarijärven, Uuraisten ja Viitasaaren kunnat sekä Suolahden kauppala
allekirjoittivat perustamisasiakirjan 2.6.1947. Sitten Keski-Suomen Valo
on laajentunut yhdistymisten kautta 22 omistajakunnan alueelle,
sähköverkko ulottuu jo 33 kunnan alueelle.

Juhlavuoden historiakatsaus julkistettiin 2.6.1997:

Mirva Flink

HEHKULAMPUSTA INTERNETTIIN

VALO PIMEYDEN POISTAJANA

Keski-Suomen Valo Oy 1947-1997

Kansikuva: historiakatsaus,
suunnittelija PTV-Team Oy

Keski-Suomen Valo Oy

Paavontie 17, PL 4
43101 Saarijärvi
Puhelin (014) 429 511
Fax (014) 429 5000

Palokan palvelutoimisto

Jyssintie 15, PL 390
40101 Jyväskylä

Jämsän palvelutoimisto

Paattilantie 3
42100 Jämsä

Karstulan palvelutoimisto

Taka-Wetkantie 3
43500 Karstula

Laukaan palvelutoimisto

Katajamäentie 6, PL 14
41341 Laukaa

Muuramen palvelutoimisto

Korvenkyläntie 42
40950 Muurame

Petäjäveden palvelutoimisto

Teollisuustie 6, PL 3
41900 Petäjävesi

Pihtiputaan palvelutoimisto

Ravatie 2
44800 Pihtipudas

Saarijärven palvelutoimisto

Virastotie 3, PL 4
43101 Saarijärvi

Viitasaaren palvelutoimisto

Marintie 6, PL 49
44501 Viitasaari

SISÄLTÖ

Toimitusjohtajan katsaus	4
Keski-Suomen Valo Oy	
Organisaatio	6
Konserni ja omistajat	7
Energialiiketoiminta	8
Verkostoliiketoiminta	10
Urakointiliiketoiminta	12
Asiakkaat	14
Hallinto	16
Henkilöstö	17
Hallituksen toimintakertomus	18
Tilinpäätös	
Konsernin tunnusluvut	21
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	22
Tuloslaskelma	23
Tase	24
Rahoituslaskelma	26
Konsernituloslaskelma	27
Konsernitase	28
Tilinpäätöksen liitetiedot	30
Sähkömarkkinalain mukainen liiketoimintojen eriyttäminen	35
- Verkkotoiminnan tuloslaskelma	36
- Verkkotoiminnan tase	37
- Sähkön myyntitoiminnan tuloslaskelma	38
Tilintarkastuskertomus	40

VUOSI 1997 LYHYESTI:

	1997	1996	Muutos
Liikevaihto			
milj. mk	283	301	- 18
Sähkön myynti			
milj. kWh	838	824	+ 14
Sähkön osto			
milj. kWh	804	805	- 1
Oma tuotanto			
milj. kWh	86	70	+ 16
Asiakkaita			
31.12.	73625	72647	+ 978
Verkosto			
31.12.			
- 110 kV johdot km	190	190	
- 45 kV johdot km	115	115	
- 20 kV johdot km	5956	5925	+31
- 0,4 kV johdot km	8729	8607	+122
- sähköasemat kpl	27	27	
- muuntoasemat kpl	4627	4599	+28
Vakinainen henkilöstö			
31.12.	236	242	
Investoinnit			
milj. mk	68	43	

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Yhtiön perustamisesta tuli kuluneeksi 50 vuotta 2.6.1997. Talvella ja keväällä 1947 laadittiin lukuisia selvityksiä maakunnan sähköistämisestä. Selvitysten pohjalta käytiin kunnissa laajaa ja vilkasta keskustelua sähköistuksen puolesta ja sitä vastaan. Voiton vei kanta, joka vaati maaseudun tekemistä tasa-arvoiseksi kaupunkien kanssa sähköistämällä maaseutu.

Talvella ja keväällä 1997 tehtiin myös runsaasti selvityksiä. Nyt käytiin vilkasta keskustelua siitä, mikä on kuntaomistajan rooli sähköyhtiön omistajana. Yhtiökokous vahvisti keväällä yhtiön tarkoitukseksi parantaa maaseudun vetovoimaa asuinpaikkana ja yritystoiminnan sijoituspaikkana tarjoamalla hinnaltaan edullista ja laadultaan hyvää energiaa kuntalaisille ja yrityksille.

Omistajien odotukset yhtiön suhteen ovat siten säilyneet vuosien saatossa liki samanlaisina. Yhtiön toimintaympäristö ja liiketoiminnan sisältö on kuitenkin muuttunut radikaalisti. Pääosa muutoksista on realisoitunut muutaman viime vuoden aikana. Tänä päivänä yhtiön liiketoiminta koostuu neljästä selvästi toisistaan poikkeavasta liiketoimialueesta: verkkoliiketoiminnasta, kaukolämpöliiketoiminnasta, urakointiliiketoiminnasta ja energialiiketoiminnasta.

Verkkoliiketoiminta on lakiin perustuvaa alueellista monopolitoimintaa. Sähkömarkkinakeskus viranomaisena valvoo ja säätelee tuotteita, hintoja, laatua, palvelukonseptia ja tuottoa haluamallaan tarkkuudella. Tasapuolisuus, syrjimättömyys, julkisuus ja kohtuullisuus ovat keskeisiä arvoja ja vaatimuksia.

Kaukolämpöliiketoiminta on yhtiössä omana toimintanaan uutta ja alkoi varsinaisesti vasta vuoden 1998 puolella. Yhtiö on ollut kuitenkin mukana kaukolämpötoiminnassa vähemmistöosakkaana jo pitkään. Kaukolämpöliiketoiminta on luonteeltaan luonnollinen monopoli. Kilpailevat lämmitystavat rajoittavat hinnoittelun, toiminnan laadun ja palvelukonseptin määrittelyä. Tuottoa ei ole rajoitettu. Kaukolämpötoiminta, kuten verkkotoimintakin, on investointivaltaista ja siten pitkäjänteistä ja hidasliikkeistä.

Urakointiliiketoiminta pitää sisällään sekä ulkona olevien että rakennuksissa olevien sähköverkkojen ja -laitteiden asennusten, kunnossapidon ja viankorjauksen urakoinnin. Liiketoiminnalle on tyypillistä projektiluonteisuus ja kertaluonteiset asiakkuudet. Hinta on määräävä kilpailutekijä, koska tilaajat yleensä määrittävät tuotteen, laadun ja palvelutarpeen itse.

Sähköliiketoiminta on mielenkiintoisessa kehitysvaiheessa. Suuret asiakkaat ovat valinneet hinnan pääasialliseksi ostokriteerikseen. Keskisuurten ja pienten asiakkaiden osalta on syntymässä ja jo syntynyt valtakunnallisia myyntiketjuja, jotka tähtäävät sähköön tuoteistamiseen palvelukonseptien avulla. Valtakunnallisten myyjien tulo markkinoille on jo selviö. Vapautunut kilpailu on painanut hintatasoa selvästi alaspäin. Painet rakennemuutoksiin ovat suuret.

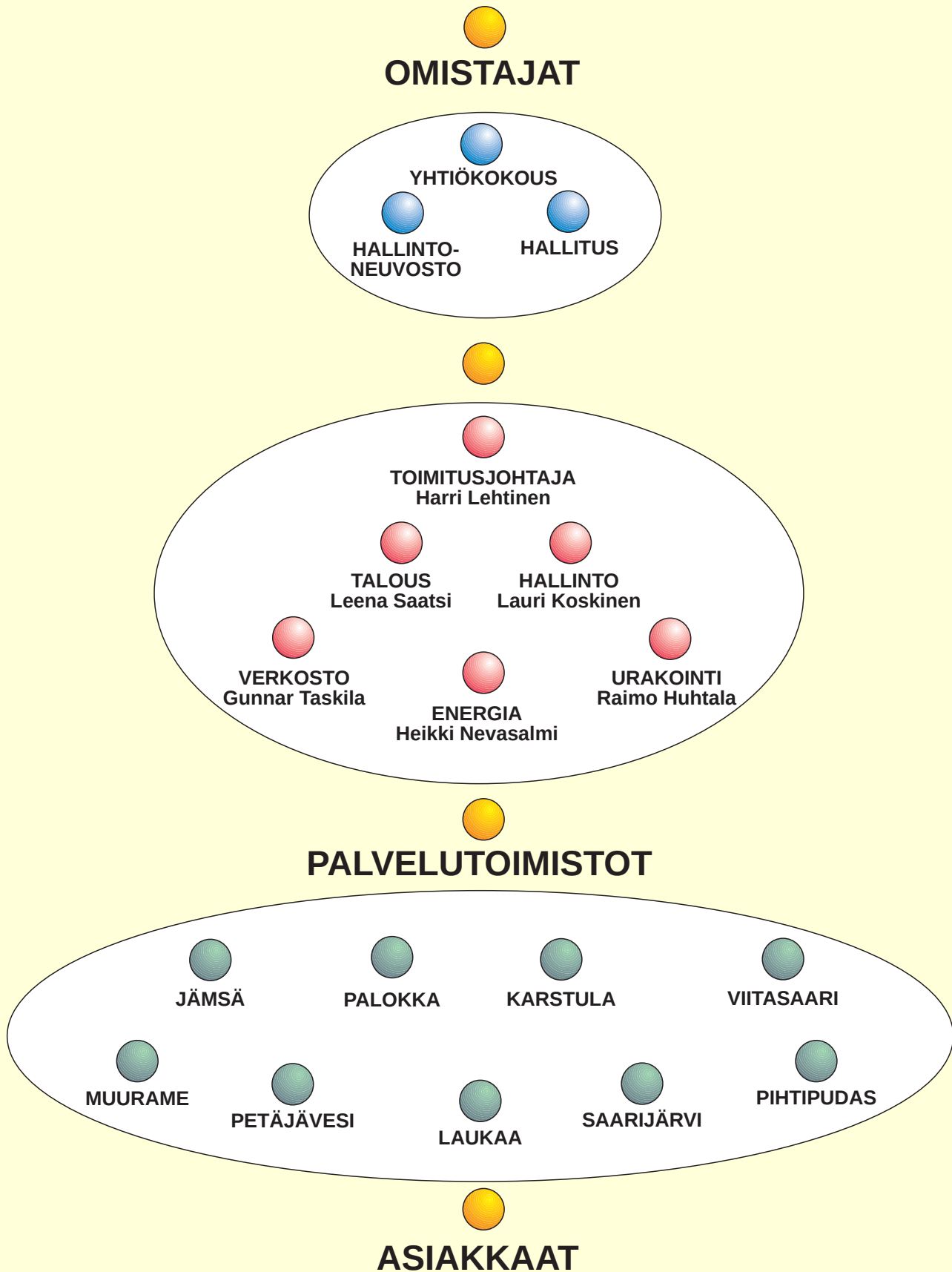
Yhtiön liiketoiminnot ovat muotoutuneet tai muotoutumassa uusiin puitteisiin. Uusiutumistarve aiheutuu ensisijaisesti toimintaa säätelevän lainsäädännön muuttumisesta, ei markkinoiden muuttumisesta. Sähkön kysyntä jatkaa vakaata, hiukan bruttokansantuotetta suurempaa kasvuaan. Uusia sähkölaitteita asennetaan ja rakennuksia lämmitetään myös jatkossa. Liiketoimintojen uudelleen muotoutuminen jakaa kuitenkin markkinat uudelleen. Eri liiketoiminnoille tulee selvästikin erilaiset markkinat ja eri asiakkaatkin. Yhtiön johtamisessa on siirrytty ja tullaan siirtymään entistä enemmän konsernityyppiseen johtamiseen.

Yhtiön tulos niin määrällisesti kuin taloudellisestikin ylitti suunnitellut tavoitteet. Verkostoliiketoiminnalle vuosi oli erityisen hyvä. Häiriömäärät alenivat selvästi ja tulos oli voitollinen. Urakointiliiketoiminta ylitti myös, tosin niukasti, sekä määrää että kannattavuustavoitteensa. Energialiiketoiminta olisi saavuttanut tavoitteensa, ellei kuiva vesivuosi olisi pienentänyt omaa tuotantoa.

Vuosi oli tuloksekas ja mielenkiintoinen. Siitä parhaat kiitokset yhtiön omistajille, hallinnolle ja henkilöstölle.

Toimitusjohtaja

KESKI-SUOMEN VALO OY:N ORGANISAATIO

Asiakkaita palvellaan yhdeksässä palvelutoimistossa, jotka sijaitsevat eri puolilla toimialuetta. Omistajakunnat päättävät yhtiön asioista yhtiökokouksessa sekä hallintoneuvostossa ja hallituksessa. Yhtiön toiminta oli jaettu vuonna 1997 energia-, verkosto- ja urakointiliiketoimintaan. Energialiiketoiminta vastaa sähkön hankinnasta ja myynnistä. Verkostoliiketoiminta hallinnoi sähköverkostoa. Urakointiliiketoiminta vastaa verkoston rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä suorittaa sisäasennus- ja ulkovalourakointia. Kaikki liiketoiminnot ovat siirtyneet vuonna 1998 prosessinomaiseen työskentelyyn tiimeissä.

KONSERNI JA OMISTAJAT

Konserni koostuu emoyhtiö Keski-Suomen Valo Oy:stä ja kahdeksasta tytäryhtiöstä, jotka emoyhtiö omistaa kokonaan. Vuoden 1997 aikana ostettiin Huopanan Voima Oy:n osakekanta. Toimintaa tytäryhtiöistä oli vain Parantalankosken Voima Oy:llä ja Huopanan Voima Oy:llä.

5.1.1998 siirtyi Keski-Suomen Valo Oy:n omistukseen puolet Pappilanvuoren Lämpöhuolto Oy:stä, loppuosa siirtyy viiden vuoden kuluessa. Maaliskuussa 1998 ostettiin Laukaan kunnan kaukolämpötoiminta. Pappilanvuoren Lämpöhuolto vastaa jatkossa Keski-Suomen Valon lämpöliiketoiminnasta. Keski-Suomen Valo on mukana kaukolämpötoiminnassa myös Saarijärvellä ja Viitasaarella.

Keski-Suomen Valo on mukana kolmessa sähkönhankintayhtiössä. Kumpuniemen Voima Oy:stä yhtiö omistaa kolmanneksen, Mäntän Voima Oy:stä neljänneksen ja Kymppivoima Oy:stä 17,15 prosenttia.

Osakkaat ja osakepääoma

Keski-Suomen Valon omistavat toimialueen kunnat. Osakepääomalle ei ole maksettu osinkoa, vaan omistajien etu on jaettu suoraan asiakkaille edullisempänä sähkön hintana. Osakkeista on 2/3 K-osakkeita ja 1/3 A-osakkeita, joiden äänivalta on 1/20 K-osakkeiden äänivallasta.

Omistussuhteet 1.1.1998

Omistaja	K-osakkeita	A-osakkeita	Yhteensä	Osuus %
Jyväskylän maalaiskunta	14000	7000	21000	13,25
Jämsän kaupunki	12000	6000	18000	11,36
Saarijärven kaupunki	11034	5517	16551	10,44
Viitasaaren kaupunki	9294	4647	13941	8,80
Karstulan kunta	7124	3562	10686	6,74
Pihtiputaan kunta	7036	3518	10554	6,66
Petäjäveden kunta	5936	2968	8904	5,62
Soinin kunta	4378	2189	6567	4,14
Jämsänkosken kaupunki	4000	2000	6000	3,79
Laukaan kunta	4000	2000	6000	3,79
Uuraisten kunta	3542	1771	5313	3,35
Perhon kunta	3252	1626	4878	3,08
Kannonkosken kunta	2922	1461	4383	2,77
Kivijärven kunta	2874	1437	4311	2,72
Pylkönmäen kunta	2732	1366	4098	2,59
Kinnulan kunta	2686	1343	4029	2,54
Äänekosken kaupunki	2598	1299	3897	2,46
Kyyjärven kunta	2482	1241	3723	2,35
Ähtärin kaupunki	2000	1000	3000	1,89
Suolahden kaupunki	1000	500	1500	0,95
Muuramen kunta	508	254	762	0,48
Korpilahden kunta	240	120	360	0,23
Muut	4	2	6	0,00
Osakekanta yhteensä	105642	52821	158463	100,00

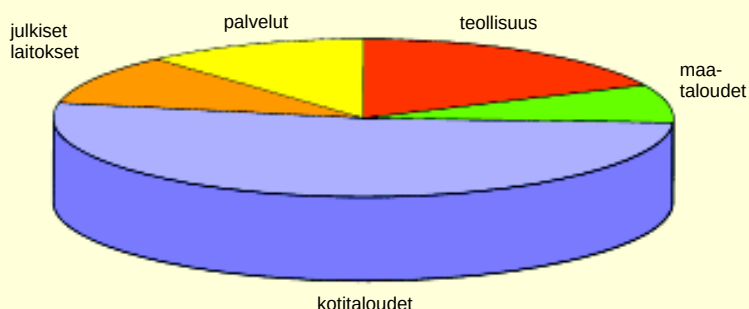
ENERGIALIIKETOIMINTA

Keski-Suomen Valon sähkön myynti oli 838 milj. kilowattituntia vuonna 1997, missä kasvua edellisvuodesta 1,7 prosenttia. Pääosa myynnistä tapahtui omalle jakeluverkkoalueelle, ulkopuolista myyntiä oli noin prosentti. Sähkön käytön kasvua eri kuluttajaryhmissä tapahtui parin prosentin verran.

Keski-Suomen Valo alensi sähkönhintoja 1.6.1997 keskimäärin 2,5 prosentilla. Syynä oli sähkön markkinahinnan yleinen lasku, mikä osaltaan näkyi myös tukkumarkkinoilla, sekä yhtiön edelleen jatkunut positiivinen kustannuskehitys. Vuoden 1998 alusta hintoja nostettiin lähes saman verran johtuen tukkusähkösovimusten kustannusvaikutuksesta.

Vuoden 1997 alusta siirryttiin kulutusperusteiseen sähköveroon, jonka suuruus pienkäyttäjän sähkölas-kusta on noin 10 prosenttia. Hallituksen kaavailuissa on nostaa edelleen sähköverojen määrää.

Sähkön myynti 1997

Pelissäännöt selkiytyivät

Kilpailun pelissäännöt selkiytyivät ja kilpailu pääsi käyntiin suuremmissa tehokohteissa. Kilpailua on leimannut toimijoiden aggressiivinen halu saada lisää markkinaosuutta, jonka vuoksi hintataso putosi erittäin alhaiseksi. Hintakilpailun seurauksena Keski-Suomen Valo menetti myyntiä parin prosentin verran. Hintakilpailu jatkuu useamman vuoden ajan, mikä tulee näkymään sähkönmyyjien kannattavuudessa.

Pienkohteiden kilpailusäännöistä on ollut käsittelyn alla sähkömarkkinalain muutosesitys, joka astuu voi-

maan porrastetusti 1.9.1998 kotitalouksien osalta ja 1.11.1998 muiden pienkäyttäjien osalta. Pienkäyttäjät voivat tämän jälkeen kilpailuttaa sähkön ostonsa ilman tuntitehomittarin hankintaa, mikä laajentaa kilpailtua asiakaskuntaa melkoisesti. Käytännöt eri yhtiöissä poikkeavat kuitenkin suuresti, joten suurempaa ryntäystä ei ole odotettavissa vielä vuonna 1998.

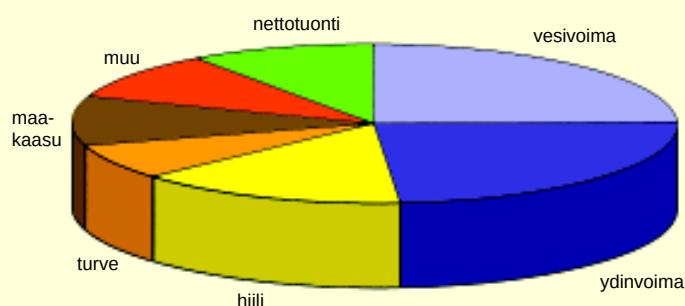
Sähköstä "omaa" neljäsnes

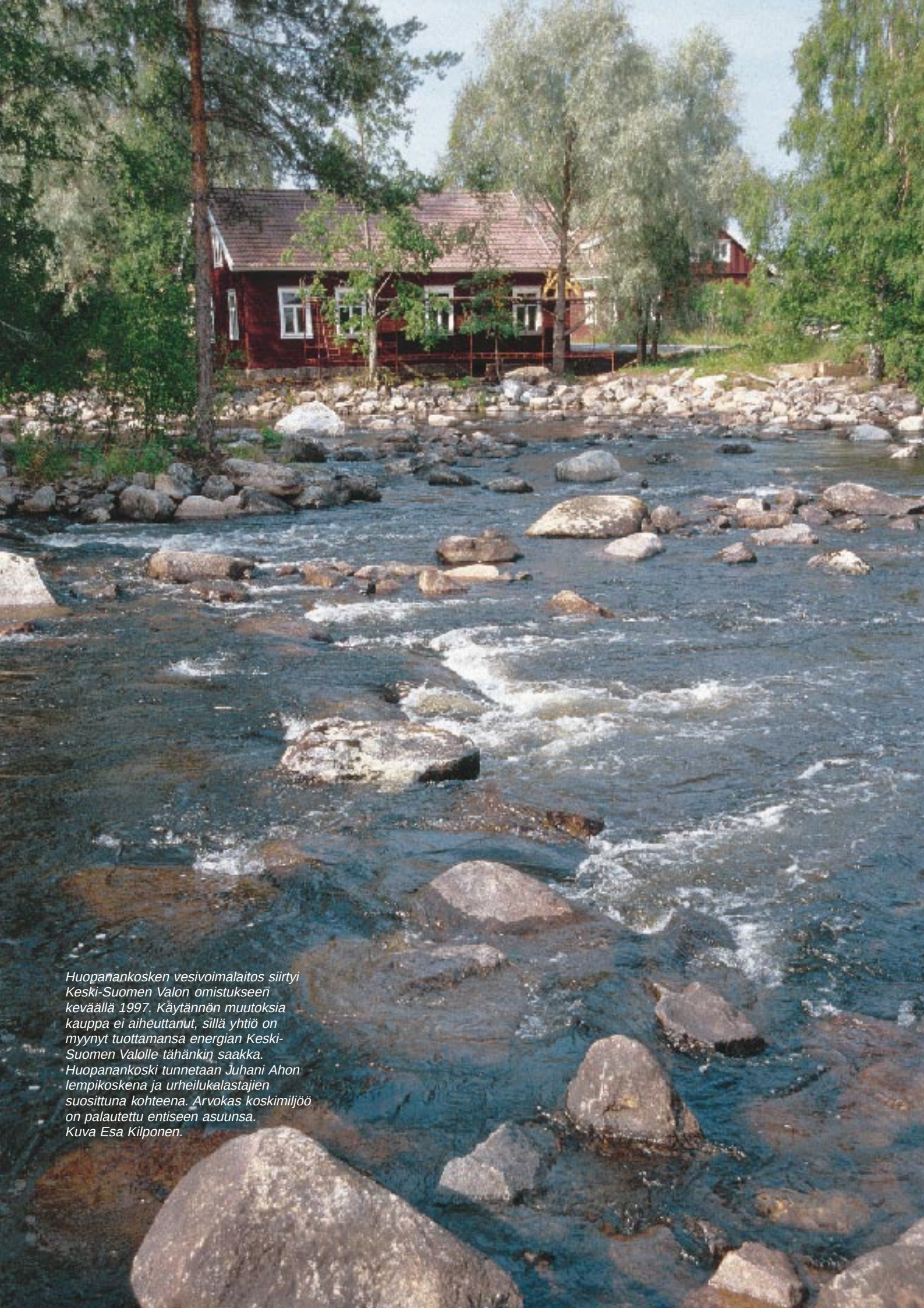
Sähköä hankittiin 890 milj. kilowattituntia vuonna 1997. Omalla vesivoimalla tuotettiin 86 milj. kilowattituntia. Oman tuotannon määrä jäi noin viisi prosenttia keskimääräisestä johtuen syksyn ja loppuvuoden kii-vuudesta. Tukkusähkö ostettiin edelleen Kymppivoi-man kautta, osakkuussähköä yhtiö sai Kumpuniemen Voimasta ja Mäntän Voimasta.

Oma sähkön tuotanto kattaa osakkuusyhtiöt mukaan-lukien jo 24 prosenttia Keski-Suomen Valon sähkön-hankinnasta. Kymppivoima Oy:n kautta saadaan osakkuussähköä määrää, joka vastaa noin 10 prosent-tia yhtiön tarvitsemasta sähköenergiasta. Omilla vesi-voimalaitoksilla tuotetaan sähköstä noin 10 prosenttia. Loppuosa koostuu Kumpuniemen Voiman ja Mäntän Voiman toimittamasta sähköstä.

Keväällä 1997 Keski-Suomen Valo osti Huopanan Voi-man koko osakekannan. Osa ostetun yhtiön omaisuu-desta myytiin tai vuokrattiin paikallisille asukkaille tu-kemaan heidän liiketoimintojaan. Parantalan voimalai-toksella tehtiin kesän ja syksyn aikana kunnostus, jos-sa turbiini kunnostettiin, generatori huollettiin ja laitos-automaatio uusittiin.

Sähkön hankinta 1997 energialähteittäin

Huopanankosken vesivoimalaitos siirtyi Keski-Suomen Valon omistukseen keväällä 1997. Käytännön muutoksia kauppa ei aiheuttanut, sillä yhtiö on myynyt tuottamansa energian Keski-Suomen Valolle tähänkin saakka. Huopanankoski tunnetaan Juhani Ahon lempikoskenä ja urheilukalastajien suosittuna kohteena. Arvokas koskimiljöö on palautettu entiseen asuunsa. Kuva Esa Kilponen.

VERKOSTOLIIKETOIMINTA

Sähköä siirrettiin Keski-Suomen Valon verkossa 890 milj. kilowattituntia vuonna 1997. Tästä oli Keski-Suomen Valon myymää sähköä 98,5 prosenttia. Verkostoliiketoiminnan liikevaihto oli 133 milj. markkaa, mikä on 49 prosenttia koko yhtiön liikevaihdosta.

Verkostoliiketoiminta eriytettiin sähkön myynnistä vuonna 1996. Vuoden 1997 alussa liiketoimintajakoa muutettiin siten, että verkostoliiketoiminta vastaa sähkömarkkinalain mukaisesta siirtotoiminnasta, joka käsittää sähköverkon ja mittauksen hallinnon ja taseselvitykset. Verkoston rakentamis- ja kunnossapitotöiden käytännön toteutuksen hoitaa urakointiliiketoiminta.

Verkostotyöt priorisointijärjestelmään

Verkostotöiden kohdentamisen avuksi kehitettiin kertomusvuonna priorisointijärjestelmä, jolla verkoston peruskorjauskohteet voidaan asettaa mekaanisen ja sähköisen kunnan huomioon ottaen kiireellisyysjärjestykseen. Sähköverkon laajennuksiin ja perusparannuksiin käytettiin 26 milj. markkaa. Kaukokäytettävien erottimien asennusprojekti saatiin päätökseen. Käytössä on nyt 226 kaukokäytettävää erotinta, joiden avulla voidaan rajata häiriöalue vikatilanteessa mahdollisimman suppeaksi.

Viitasaarelle aloitettiin Viitakankaan sähköaseman rakentaminen, sähköasema valmistuu syyskuussa 1998. Hankkeeseen liittyvä 110 kV:n

johto-osuus valmistuu maaliskuussa 1998. Sähköaseman johtolähdöt saatiin pääosin valmiiksi jo kertomusvuonna. Koko hankkeen kustannusarvio on 14 milj. markkaa. Sähköaseman valmistuttua pystytään varmistamaan Viitasaaren ja Pihtiputaan alueiden sähkönsaanti myös erikoistilanteissa.

Sähköliittymissä suuri lisäys

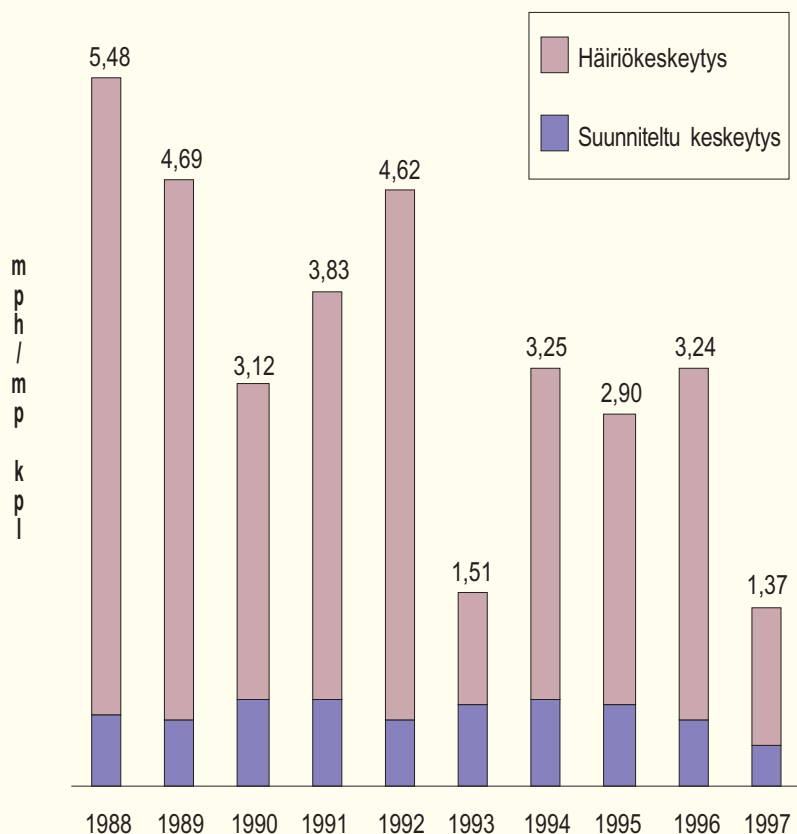
Uusia sähköliittymiä kytkettiin verkoon 745, näistä oli vapaa-ajan asuntoja 304 ja omakotitaloja 282. Liittymien määrä oli 142 edellisvu-

tista suurempi, mikä osoittaa selvää nousukautta.

Häiriöajat puoliintuneet

Sähkönjakelun häiriöt ovat puoliintuneet viimeisen kymmenen vuoden aikana sekä lukumäärällä että keskeytysajalla mitattuna. Kertomusvuoden suurimmat sähkön käyttöhäiriöt aiheutuivat syysmyrskyistä. Eniten vikoja aiheutti myrsky syyskuun 23. päivänä, jolloin korjattiin 31 suurjännitejohtoihin kohdistunutta vauriota sekä lukuisa määrä pienjännitevikoja.

Keskimääräinen keskeytysaika sähkönkäyttäjällä vuodessa

*Vuonna 1997 rakennettiin sähköliittymä
myös 29 radiomastolle. Jämsän Vaherin
tukiasema parantaa etenkin Päijänteen
purjehtijoiden ja mökkiläisten kuuluvuutta.
Kuva Eero Salonen.*

URAKOINTI- LIIKETOIMINTA

Urakointiliiketoiminnan päätoimialueeksi tuli vuoden 1997 alusta verkoston rakentaminen ja kunnossapito. Verkostourakointia tehtiin kertomusvuoden aikana pääasiassa oman yhtiön verkostoliiketoiminnalle, verkostotöiden kokonaismäärä oli noin 40 milj. markkaa. Summaan sisältyy ulkovalojen rakentaminen ja huolto. Kilpailun vapautuessa valmistaudutaan tekemään verkostotöitä myös yhtiön ulkopuolelle.

Sisäasennuksia tehtiin entiseen tapaan. Pienasuuntojen sähköasennuksia urakoitiin kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna, lähes puolet näistä sijaitsi Jyväskylällä. Kesämökkien sähköistys jatkui pohjoisessa Keski-Suomessa vilkkaana. Korpilahdella ja Muuramessa urakoitiin liikuntahallin ja vanhainkotien sähköasennuksia, Jyväskylällä pienkerrostalon ja päiväkodin sähkötyöt. Sähköurakoinnin ja asennuspalvelujen liikevaihto oli yli 10 milj. markkaa.

Metsärinteentie 2:een Jyväskylän maalaiskunnassa rakennettiin pienkerrostalo, jonka sähkötyöt urakoi Keski-Suomen Valo.

Petäjävedellä tehtiin omakotitalojen sähköasennuksia.

Korpilahden vanhainkodin peruskorjaus jatkuu vielä vuoden 1998 keväällä myös sähkötöiden osalta. Kuvat Eero Salonen.

Urakointiliiketoiminta teki vuonna 1997 kaikki Keski-Suomen Valon verkoston rakentamis- ja kunnossapitotyöt.

Mielikki-myrskyn jälkiä korjailtiin vielä seuraavana päivänä Kannonkoskella.

Ukkonen tuhosi Peräläntien muuntajan Palokassa kesäkuussa. Kuva Hannu Luoma.

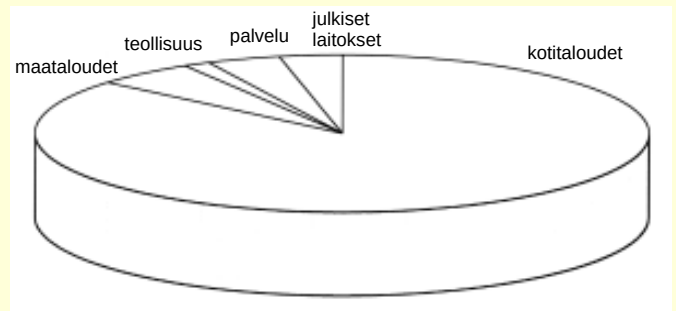
ASIAKKAAT

Keski-Suomen Valolla oli vuoden päättyessä asiakkaitaan 73.625 sähkökäyttöpaikkaa, joista yksityistaloja 63.425. Sähkön myynti vapautui myös heidän osaltaan 1.1.1997. Kilpailun alkaminen siirtyi kuitenkin syyskuun 1998 alkuun, jolloin kotitalouden tuntiteho-mittari voidaan korvata tyyppikäyttäjäkohtaisella kuormituskäyrällä. Kilpailun alaista on tällöinkin vain energian osuus. Sähkön siirrosta perittävät verkkopalvelumaksut ovat verkkoyhtiön alueella samat riippumatta siitä, keneltä sähkö on ostettu.

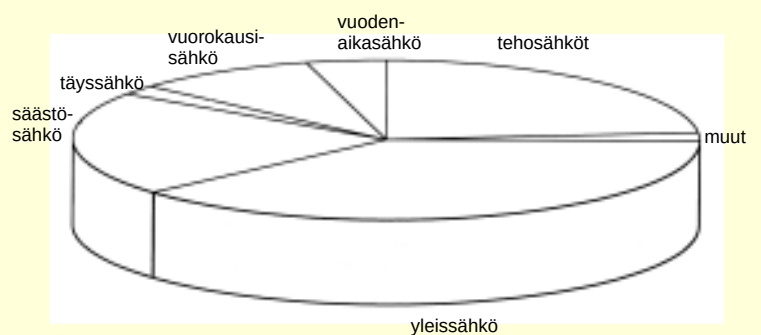
Uusi kulutusperusteinen sähkövero tuli voimaan 1.1.1997. Siirtymäsäännöksestä johtuen sähköveron määrä muuttui 1.4.1997 ja 1.1.1998. Tammi-maaliskuussa 1997 sähköveroa perittiin kaikilta sähkökäyttäjiltä 2,475 penniä kilowattitunnilta, mikä sisältää 0,075 pennin huoltovarmuismaksun. Loppuvuodesta sähköveroa perittiin 1. veroluokassa olevilta kotitalouksilta ja yrityksiltä 3,375 penniä ja 2. veroluokassa olevilta kasvihuoneilta ja tuotannollisilta yrityksiltä 1,525 penniä kilowattitunnilta. Vuoden 1998 alusta sähköverojen määrät ovat 3,375 ja 2,095 penniä kilowattitunnilta. Myös sähköverojen päälle tulee 22 prosentin arvonlisävero.

Keski-Suomen Valo alensi sähkön myyntihintoja 1.6.1997 keskimäärin 1,5 pennillä kilowattitunnilta positiivisen kustannuskehityksen ansiosta. Hintoja jouduttiin nostamaan keskimäärin 1,1 pennillä kilowattitunnilta vuoden 1998 alusta tukkusähkön hinnan korotuksen vuoksi.

Sähkökäyttäjät 1997 (verkkopalvelu)

Sähkön käyttö tuotteittain (myynti omalle alueelle)

Vaikka tehosähköä käyttävien yritysasiakkaiden lukumäärä on pieni, käyttävät he myydyistä sähköstä lähes neljänneksen. Suurin sähkön käytön kasvu tapahtui heidän kohdallaan.

Keski-Suomen Valon asiakkaat ottivat osaa runsaslukuisesti juhluvuoden Valoiltamiin. Iltamiin osallistui 23 eri paikkakunnalla lähes 6000 sähkökäyttäjää.

HALLINTO

Hallintoneuvosto kokoontui neljä kertaa. Lisäksi pidettiin hallintoneuvoston ja osakkeenomistajien edustajien yhteisiä kokouksia, joissa käsiteltiin osakkeenomistajia koskevia linjakysymyksiä mm. yhtiön omistukseen liittyviä asioita.

Hallitus piti 18 kokousta. Eniten hallitusta työllistivät yhtiön toimintapolitiikkaa muuttuvassa toimintaympäristössä koskevat selvitykset. Hallitus seurasi tiiviisti Keski-Suomen Liiton lähes puoli vuotta kestänyttä selvittelytyötä maakunnallisen sähköjakeluyhteistyön mahdollisuuksista.

Yhtiön tilintarkastajat 1997:

KHT Antti Pitkäniemi Tilintarkastustoimisto

Idman&Vilen Oy

HTM, JHTT Seppo Lindholm Oy Auditor Ab

JHTT, Uuraisten kunnanjohtaja Sirpa Rautio

Maanviljelijä Antti Lahdelle luovutettiin Suomen Leijonan ritarimerkki. Lahti toimi Keski-Suomen Valon hallituksen puheenjohtajana vuosina 1992-1995 ja jäsenenä vuodesta 1980. Merkin luovutti hallintoneuvoston puheenjohtaja Eero Hiironen.

Keski-Suomen Valon hallintoneuvosto

1.1.1998

(erovuorossa)

Eero Hiironen, Saarijärvi, puheenjohtaja (1998)

Matti Lahtinen, Jyväskylän mlk, varapuheenjohtaja (1998)

Margit Altti, Jyväskylän mlk (1999)

Pekka Hirvelä, Jämsä (1998)

Veli Jaakkola, Saarijärvi (1998)

Lauri Kauppinen, Kannonkoski (1998)

Timo Kemppainen, Viitasaari (2000)

Seppo Korkiakoski, Pihtipudas (1999)

Heikki Kuoppamäki, Ähtäri (1998)

Elina Kuronen, Karstula (2000)

Esko Lahtinen, Uurainen (1998)

Jarmo Latvala, Suolahti (1999)

Markku Lehtimäki, Jämsä (1998)

Kauko Lehtonen, Pylkämäki (1999)

Arto Lepistö, Äänekoski (2000)

Aaro Leppänen, Kivijärvi (1998)

Hannu Löytönen, Kyyjärvi (1999)

Pekka Mennala, Muurame (2000)

Juhani Mäki, Jämsänkoski (2000)

Antti Mäkinen, Karstula (2000)

Arja Paakkanen, Jämsä (1999)

Ahti Paananen, Viitasaari (1999)

Marjatta Parkkonen, Pihtipudas (1999)

Pertti Parkkonen, Laukaa (1999)

Aulis Pekkanen, Korpilahti (1998)

Mikko Rasinmäki, Soini (2000)

Eeva Savolainen, Saarijärvi (1998)

Tarmo Tiihonen, Petäjävesi (1999)

Markku Toikkanen, Kinnula (2000)

Päivi Tyrväinen, Petäjävesi (2000)

Antti Tyynelä, Perho (1999)

Leena Yksjärvi, Jyväskylän mlk (2000)

Keski-Suomen Valon hallitus 1.1.1998

(erovuorossa)

Heikki Aurasmaa, Pihtipudas, puheenjohtaja (1999)

Paavo Luukkonen, Jyväskylän mlk, varapuheenjohtaja (1998)

Pauli Autio, Muurame (1998)

Tapio Lintulahti, Kyyjärvi (1999)

Timo Seppälä, Jämsä (2000)

Teuvo Toikkanen, Viitasaari (2000)

Harri Lehtinen, toimitusjohtaja (1999)

HENKILÖSTÖ

Vuoden lopussa oli yhtiön palveluksessa 236 vakinaista kokopäiväistä ja kaiken kaikkiaan 265 työntekijää.

Asentajien pääluottamusmiehenä toimi Erkki Vilen, teknisten toimihenkilöiden yhdyshenkilönä Antti Kautonen, konttoritoimihenkilöiden luottamushenkilönä Marja-Liisa Löytöjärvi ja ylempien toimihenkilöiden yhteyshenkilönä Tapio Heinonen. Johtoryhmässä henkilöstöä edustivat Tapio Heinonen ja Erkki Vilen.

Työtavaksi tiimit ja prosessit

Syksyllä aloitettiin koko henkilöstön koulutus prosessipohjaiseen tiimityöskentelyyn. Koulutukset ja uuden toimintatavan käyttöönotto jatkuvat edelleen, ja ovat myös vuoden 1998 suurin yhteinen urakka. Pisimmälle ovat päässeet Viitasaaren alueen urakointitiimit, jotka aloittivat pilottina kesällä 1997. Keväällä 1998 oli kaikkien osalta jo sovittu uudesta prosessipohjaisesta työn organisointitavasta ja tiimeissä työskentely on käynnistynyt. Huipputiimiksi kasvamisen vie kuitenkin useamman vuoden.

Keski-Suomen Valo palkitsi ansioituneita työntekijöitään juhlavuoden kunniaksi järjestetyssä tilaisuudessa Jyväskylän kaupunginteatterissa. Kultaisen ansiomerkin saivat 40 vuotta yhtiötä palvelleet Marita Saarela, Kunto Parkkonen, Reijo Blom, Aatto Astola ja Eero Peltola (puuttuu kuvasta). Keski-Suomen Valon uusi ansiomerkki luovutettiin myös 30, 20 ja 10 vuotta yhtiötä palvelleille. Ansiomerkin saajia oli yhteensä 165.

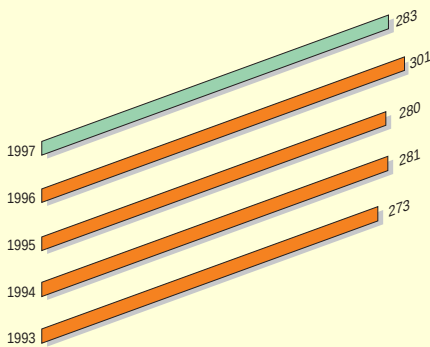
Keski-Suomen Valon Palokan toimisto nousi julkisuuden valokeilaan, kun sen tontille päätettiin rakentaa uusi automarket. Keski-Suomen Valo muuttaa kauppakeskuksen tieltä muutaman kilometrin päähän Kirriin kesällä 1998. Palokan palvelutoimiston yhteydessä toimii myös Pappilanvuoren Lämpöhuolto Oy, joka vastaa Keski-Suomen Valon lämpöliiketoiminnasta.

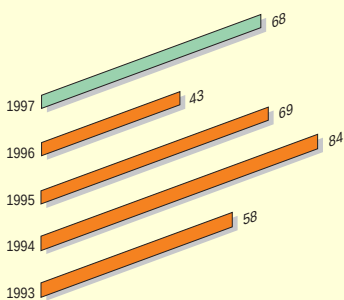
HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Yleistä

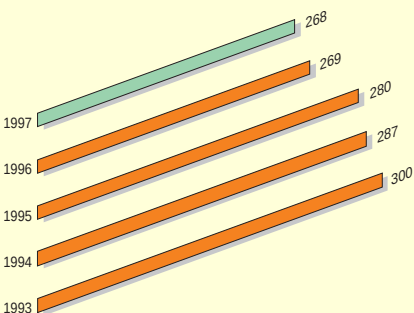
Kertomusvuosi oli yhtiön 50:s. Merkivuotta vietettiin asiakkaiden, omistajien, sidosryhmien ja henkilöstön kanssa lukuisissa eri tilaisuuksissa. Asiakkaille järjestettiin yhdessä Teatteri Eurooppa Neljän kanssa valoiltamat vanhanajan valojuhlien tapaan kaikkien osakaskuntien alueilla. Tilaisuuksiin osallistui noin 6000 asiakasta. Pääjuhlaa vietettiin 2.6.1997 Lomakouherossa. Juhlaesitelmän piti professori Pertti Kettunen. Juhlavuoden kunniaksi yhtiökokous päätti perustaa Suomen Kulttuurirahaston

Konsernin liikevaihto Mmk

Bruttoinvestoinnit Mmk

Henkilöstö keskimäärin

Keski-Suomen rahastoon oman rahaston ja kartuttaa rahastoa 150.000 markan alkusijoituksella.

Jo useita vuosia kestänyt yleinen taloudellinen aktiivisuus jatkui edelleen kertomusvuonna. Bruttokansantuote kasvoi noin 6 %. Teollisuustuotanto ylti noin 8 %:n nousuun. Rakennustuotannon lama taittui ja uusia rakennuskuutioita tehtiin 20 % edellisvuotta enemmän. Edullinen kehitys näkyi yhtiömme verkko- ja urakointiliiketoiminnassa myönteisesti. Sen sijaan energialiiketoiminta ei saanut yleisestä kasvusta osaansa sen paremmin määrän kuin hintatasonkaan osalta.

Sähköalan yleinen rakennemuutos jatkui vilkkaana eritoten Suomessa ja Ruotsissa. Yhtiömme omistajat kävivät vuoden aikana poikkeuksellisen perusteellisen keskustelun yhtiön omistajuudesta ja omistajien odotuksista. Keskustelun pohjalta yhtiökokous vahvisti huhtikuussa yhtiön omistajastrategiaksi ns. keskinäisen yhtiön periaatteen eli omistajille ei osinkoa jaeta ja toiminnan tehostumishyöty annetaan asiakkaille hinnanalennuksina. Tämän linjauksen mukaisesti yhtiön alensi kesäkuussa sähkön myyntihintoja keskimäärin 1,5 p/kWh.

Energialiiketoiminnan osalta kilpailu jatkui aggressiivisena hintakilpailuna. Pienasiakkaiden helpommat kilpailuttamismahdollisuudet eivät edenneet lainsäädännön toimesta niin nopeasti, että olisivat ehtineet astua voimaan kertomusvuonna. Yhtiö myi muiden verkkoyhtiöiden alueella sähköä 7,6 GWh:ta. Muut myyjät myivät yhtiön verkon kautta 13,3 GWh:ta. Toteutettu hinnanalennus, veromuutos ja kilpailun johdosta alentunut hintataso sekä heikko vesivuosi aiheuttivat sen, että energialiiketoiminnan myynti - vaikka määrällisesti kasvoi noin 1,7 % - tuotti liikevaihtoa 26 Mmk vähemmän kuin edellisvuonna ja toiminta oli eriytetyn tuloslaskelman perusteella 3,7 Mmk tappiollista, kun edellisvuosi oli vielä 2 Mmk voitollinen.

Verkostoliiketoiminnan osalta vilkastunut talonrakennustoiminta toi

745 uutta liittymää, joista saatiin liittymismaksuja 14 Mmk, mikä oli 40 % enemmän kuin edellisvuonna. Eriytetyn tuloslaskelman ja taseen mukaan verkkoliiketoiminnan tulos oli 5,4 Mmk ja sijoitetun pääoman tuotto 2,0 % (edellisvuonna 2,4 %). Verkkoliiketoiminnan osalta ei toimintaympäristössä tapahtunut merkittäviä muutoksia. Syksyn 1996 siirtohintojen tarkistuksen jälkeen siirtohinnat pysyivät vuoden 1997 samoina.

Urakointiliiketoiminta toimi ensimmäisen vuoden uudessa kokoonpanossa eli urakointiin kuului perinteisen sisäasennus- ja ulkovalourakointin lisäksi myös oman yhtiön verkostotöiden urakointi ja korjaamotoimintat. Talonrakennusalan vilkastuminen näkyi voimakkaana tarjouskyselyjen lisäyksenä. Sisäasennus- ja ulkovalourakointin liikevaihto lisääntyi noin 0,5 Mmk 10,3 Mmk:aan. Ulospäin suuntautuvaa urakointia rajoitti liittymien kasvaneen rakentamistarpeen aiheuttama resurssipula. Hintataso urakoinnissa pysyi kovasta kilpailusta johtuen alhaisena koko toimialueellamme.

Konsernirakenne

Tilivuoden aikana hankittiin konserniin Huopanan Voima Oy, jonka kaikki osakkeet siirtyivät 29.8.1997 mennessä Keski-Suomen Valo Oy:lle. Muut konserniin kuuluvat yhtiöt Keski-Suomen Energia Oy, Keski-Suomen Lämpö Oy, Keski-Suomen Sähkö Oy, Keski-Suomen Sähkötö Oy, Keski-Suomen Sähköverkot Oy, Keski-Suomen Voima Oy ja Parantalankosken Voima Oy jatkoivat tilivuoden ajan ennallaan. Näistä yhtiöistä vain Parantalankosken Voima Oy:llä ja Huopanan Voima Oy:llä oli liiketoimintaa.

Liiketoimintojen eriyttäminen

Sähkömarkkinalain mukainen eriytyminen on tehty paria tarkennusta lukuunottamatta samoin perustein kuin edellisvuonna. Tilinpäätöksen liitetietoina on esitetty sähkön myyntitoiminnan

tuloslaskelma sekä verkkotoiminnan tuloslaskelma ja tase. Eriytetty sähkön myyntitoiminta pitää sisällään sähkön myynnin ja oman tuotannon, jonka osuus koko myynnistä jää alle 10 %:n.

Liikevaihto ja tulos

Emoyhtiön liikevaihto oli 283 Mmk, josta 270 Mmk muodostui sähkön myynnistä ja siirrosta, 13 Mmk muusta liiketoiminnasta. Sähkön myynnin kasvusta huolimatta liikevaihto jäi 18 Mmk pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. Tämä johtuu sekä sähkön myyntihintojen alentamisesta että energiaverorakenteen muutoksesta. Vuoden 1997 alussa tuli voimaan sähkövero, jonka sähköyhtiö perii käyttäjiltä ja tilittää edelleen valtiolle. Sähkövero on yhtiön kannalta läpikuluerä, joka ei vaikuta liikevaihtoon eikä tulokseen. Sähköveroa tilitettiin 26 Mmk. Edellisenä vuonna vero perittiin tuottajilta, jolloin se sisältyi yhtiön hankkiman ja edelleen myymän energian hintaan, mikä vaikeuttaa lukujen vertailua.

Käyttökate kertyi 58 Mmk eli 20,5 % liikevaihdosta laskettuna. Käyttökate aleni 5 Mmk, mikä johtuu pääosin myyntihintojen alenemisesta. Käyttökateen putoamisesta huolimatta päädyttiin täysien elinkeinoverolain mukaisten poistojen jälkeen voitolliseen tulokseen.

Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot olivat 57 Mmk ja kokonaispoistot 59 Mmk. Korkokulut pieneni-

vät lainojen huomattavista ylimääräisistä lyhennyksistä johtuen 2,6 Mmk. Kokonaisuudessaan rahoitustuotot olivat 2 Mmk suuremmat kuin rahoituskulut. Satunnaisesti kuluksi kirjattiin Parantalankosken Voima Oy:lle annettu konserniavustus 0,7 Mmk. Tilikauden voitto oli 116 tmk.

Investoinnit

Vuoden 1997 investoinnit olivat 62 Mmk. Jakeluverkon laajennuksiin ja perusparannuksiin käytettiin 27 Mmk, josta valmistuneiden töiden osuus oli 23 Mmk. Suurin yksittäinen kohde keskeneräisissä töissä oli Viitakan-kaan 110/20 kV:n sähköasema, joka valmistuu vuonna 1998. Sähkön tuotantoon investoitiin 24 Mmk hankkimalla Kymppivoima Oy:n ja Huopanan Voima Oy:n osakkeita. Muut investoinnit kohdistuivat koneiden ja kaluston hankintaan. Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta oli toiminnan luonteesta johtuen vähäistä.

Rahoitus

Tulorahoitusta kertyi 59 Mmk, joka riitti investointien rahoittamiseen. Liittymismaksuja saatiin 14 Mmk, joka on 4 Mmk enemmän kuin edellisvuonna. Tilikauden aikana lyhennettiin pitkäaikaisia lainoja 65 Mmk, jolloin rahoitusomaisuus pieneni 53 Mmk. Vuoden lopussa yhtiön rahat ja pankkisaamiset olivat 8,5 Mmk korollisia velkoja suuremmat. Korollista nettovelkaa ei ollut koko tilikauden aikana.

Henkilöstö

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden 1997 aikana keskimäärin 268 henkilöä, edellisenä tilikautena keskimäärin 269 henkilöä. Henkilömääriin sisältyvät myös määräaikaisissa työsuhteissa olleet.

Tilikauden aikana maksettiin palkkoja ja palkkioita emoyhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle yhteensä 847.146 mk (konsernissa yhteensä 933.144 mk) ja muulle yhtiön henkilöstölle 41.183.699 mk.

Yhtiökokoukset

Yhtiökokouksia pidettiin kaksi. Varsinainen yhtiökokous oli 22.4.1997.

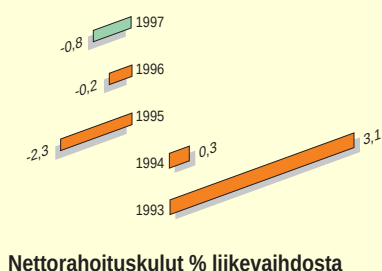
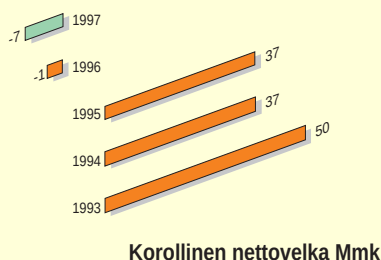
Ylimääräinen yhtiökokous 18.12.1997 hyväksyi Jyväskylän maalaiskunnalle suunnattavan option, jolla Jyväskylän maalaiskunta saa 5 vuoden kuluessa merkitä 2000 uutta K-osaketta ja 1000 uutta A-osaketta yhteensä 15 Mmk:n merkintähinnalla. Optio liittyi kauppaan, jolla Keski-Suomen Valo osti Pappilanvuoren Lämpöhuolto Oy:n osakekannan maalaiskunnalta siten, että 50 % osakkeista siirtyi Keski-Suomen Valolle heti ja 50 % Keski-Suomen Valon määräämänä ajankohtana 5 vuoden kuluessa.

Näkymät vuodelle 1998

Sähkömarkkinalain muutos, joka mahdollistaa pienasiakkaiden kilpailun ilman kallista tuntirekisteröivää mittaria on etenemässä eduskunnassa ja näillä näkymin astuu voimaan syksyllä 1998. Näin syntyvä kilpailuasetelma muuttaa sähkön myynnin arvaamattomaksi. Todennäköisesti syntyy runsaasti uusia myyntikanavia ja myyntiorganisaatioita nykyisten rinnalle. Hintataso tulee myös edelleen laskemaan. Kiristynyt kilpailu tulee kiihdyttämään rakennemuutosta ja liittouma-asetelmia.

Hallintoneuvoston toivomuksesta yhtiö käynnisti loppuvuodesta 1997 valmistelut kaukolämpöliiketoiminnan aloittamiseksi. 5.1.1998 allekirjoitettiin sopimus, jolla ensi vaiheessa puolet ja myöhemmin loput Jyväskylän maalaiskunnan omistamista Pappilanvuoren Lämpöhuolto Oy:n osakkeista siirtyy Keski-Suomen Valolle. Kunnanvaltuuston asiaa koskevasta päätöksestä on valitettu ja valitusprosessi on edelleen kesken. 9.3.1998 allekirjoitettiin sopimus, jolla Laukaan kunnan kaukolämpötoiminta siirtyi Keski-Suomen Valolle. Pappilanvuoren Lämpöhuolto Oy:n liikevaihto vuodelta 1997 oli 14,5 Mmk ja Laukaan Kaukolämmön 4,5 Mmk. Kaukolämpötoiminta tullaan organisoimaan Pappilanvuoren Lämpöhuolto Oy:n sisälle.

Palokan aluetoimiston tontille vahvistettiin pitkään suunniteltu rakennuskaava, joka mahdollistaa automarketin rakentamisen. Vuoden 1998 aikana on tarkoitus myydä tontti rakennuksineen marketin rakentamista varten. Uusi aluetoimisto rakennetaan Kirriin.

Keski-Suomen Valon 50-vuotisjuhlaa vietettiin 2.6.1997 Lomakouherossa Karstulassa yhtiön syntysijoilla. Juhlissa tapasivat omistajien, asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden edustajat.

Seminaarinmäen Mieslaulajien lisäksi juhlayleisöä viihdytti Teatteri Eurooppa Neljä näytelmällään Valojuhla 1959. Samaa näytelmää esitettiin syksyllä asiakkaille järjestetyissä Valoiltamissa.

Hallituksen puheenjohtaja Heikki Aurasmaa ja toimitusjohtaja Harri Lehtinen luovuttivat peruspääoman Suomen kulttuurirahaston Keski-Suomen Valon nimikkorahastoon. Lahjoituksen ottivat vastaan säätiön varapuheenjohtaja Erkki Laatikainen ja asiamies Pekka Mervola.

Juhlapuheen piti professori Pertti Kettunen.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

KONSERNIN TUNNUSLUVUT		1993	1994	1995	1996	1997
TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT						
TOIMINNAN LAAJUUS						
Liikevaihto	Mmk	273	281	280	301	283
Bruttoinvestoinnit	Mmk	58	84	69	43	68
Taseen loppusumma ^{x)}	Mmk	425	636	650	685	638
Henkilöstö keskimäärin	henk	300	287	280	269	268
Sähkön hankinta	GWh	843	870	871	875	890
Sähkön käyttäjät	lkm	69932	70769	71760	72647	73633
KANNATTAVUUS						
Käyttökate	Mmk	67	75	55	63	59
% liikevaihdosta	%	24,5	26,9	19,8	21,1	20,9
Liikevoitto ^{x)}	Mmk	7	24	1	8	1
% liikevaihdosta ^{x)}	%	2,7	8,5	0,5	2,7	0,3
Tulos ennen varauksia ja veroja ^{x)}	Mmk	-1	23	8	9	3
% liikevaihdosta ^{x)}	%	-0,4	8,3	2,8	2,9	1,0
Sijoitetun pääoman tuotto ^{x)}	%	3,2	5,3	2,4	2,4	1,1
Oman pääoman tuotto ^{x)}	%	-4,1	10,1	3,1	3,4	0,9
RAHOITUS						
Omavaraisuusaste ^{x)}	%	7,3	37,1	38,8	38,1	41,3
Omavaraisuusaste, kun liittymismaksut on sisällytetty omaan pääomaan ^{x)}	%	61,1	74,9	77,3	76,1	84,3
Korollinen nettovelka	Mmk	50	37	37	-1	-7
Nettorahoituskulut % lv:sta	%	3,1	0,3	-2,3	-0,2	-0,8

^{x)} Vuoden 1993 luvut perustuvat EVL-poistoihin.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Sijoitetun pääoman tuotto-% =

$$\frac{\text{Tulos ennen varauksia ja veroja} + \text{korkokulut} + \text{muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (tilikauden alun ja lopun keskiarvona)}} \times 100$$

Oman pääoman tuotto-% =

$$\frac{\text{Tulos ennen varauksia ja veroja} - \text{tilikauden verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{varaukset} + \text{arvostuserät} + \text{kertynyt poistoero (tilikauden alun ja lopun keskiarvona)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste-% =

$$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{varaukset} + \text{kertynyt poistoero}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Korollinen nettovelka =

$$\text{Korolliset velat} - \text{rahat ja pankkisaamiset}$$

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Keski-Suomen Valo Oy sekä kokonaan omistetut tytäryhtiöt Huopanan Voima Oy, Keski-Suomen Energia Oy, Keski-Suomen Lämpö Oy, Keski-Suomen Sähkö Oy, Keski-Suomen Sähkötöy Oy, Keski-Suomen Sähköverkot Oy, Keski-Suomen Voima Oy ja Parantalankosken Voima Oy.

Konserniyhtiöiden väliset saatavat ja velat sekä keskinäiset liiketapahtumat on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Konserniyhtiöiden keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Osakkuusyrityt Kumpuniemen Voima Oy, josta Keski-Suomen Valo Oy omistaa 33,3 % ja Mäntän Voima Oy, josta Keski-Suomen Valo Oy omistaa 24,2 %, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN

Liikevaihdon jälkeen esitetään omana tuottoeränään valmistus omaan käyttöön, joka sisältä itse valmistetun käyttöomaisuuden aktivoidut kustannukset. Vastaavat kulut sisältyvät tuloslaskelman kulueriin.

KÄYTTÖOMAISUUS JA POISTOT

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat pääsääntöisesti alkuperäisiin hankintamenoihin. Hankintamenoihin on sisällytetty muuttuvat menot. Käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat käyttöomaisuuden taloudellisiin pitoaikoihin.

Arvioidut taloudelliset pitoajat eri käyttöomaisuusryhmille ovat:

Rakennukset	25-50 vuotta
Voimalaitokset	10-25 vuotta
Sähköverkosto	15-20 vuotta
Koneet ja kalusto	5-10 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	5-10 vuotta

Suunnitelman mukaisten ja kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen erotus on esitetty tuloslaskelmassa kohdassa "Poistoeron lisäys". Kertynyt poistoero on esitetty taseessa omana eränään varausten ryhmässä.

LIITETIEDOT

Sähkömarkkinalain mukaiset liiketoimintojen eriyttämislaskelmat sisältyvät tilinpäätöksen liitetietoihin.

TULOSLASKELMA

(luvut 1000 mk)	1.1. - 31.12.1997	1.1. - 31.12.1996
LIIKEVAIHTO	282 870	301 148
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	4 655	3 414
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	25 673	28 303
KULUT		
Energia, aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	175 291	193 251
Varastojen lisäys	-959	-740
Ulkopuoliset palvelut	10 442	9 962
Henkilöstökulut	59 407	57 578
Vuokrat	2 038	1 754
Muut kulut	8 883	7 656
	-255 102	-269 461
K Ä Y T T Ö K A T E	58 096	63 404
POISTOT		
Käyttöomaisuudesta ja muista	-57 418	-54 936
pitkävaikutteisista menoista		
LIIKEVOITTO	678	8 468
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		
Korkotuotot	113	283
Muut rahoitustuotot	5 431	5 901
Korkokulut	237	194
Muut rahoituskulut	-2 917	-5 579
	-818	-51
VOITTO RAHOITUSERIEN JÄLKEEN	2 725	9 216
SATUNNAISET TUOTOT JA -KULUT		
Muut satunnaiset kulut	-708	0
VOITTO ENNEN VARAUKSIA JA VEROJA	2 017	9 216
POISTOERON LISÄYS	-1 558	-9 115
VÄLITTÖMÄT VEROT		
Tilikauden verot	338	109
Aikaisemmilta vuosilta	5	-28
	-342	-81
TILIKAUDEN VOITTO	117	20

TASE

(luvut 1000 mk)

31.12.1997

31.12.1996

VASTAAVAA

KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT
PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet	607		613	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>65 638</u>	66 246	<u>77 260</u>	77 873

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Maa- ja vesialueet	9 794		9 606	
Rakennukset ja rakennelmat	49 890		52 625	
Siirto- ja jakeluverkosto	270 736		278,525	
Koneet ja kalusto	55 142		58 379	
Muut aineelliset hyödykkeet	6 371		6 849	
Ennakkomaksut ja keskener. omat työt	<u>9 760</u>	401 694	<u>5 050</u>	411 034

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT

Osakkeet ja osuudet		56 864		32 730
---------------------	--	--------	--	--------

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS

VAIHTO-OMAISUUS

Aineet ja tarvikkeet		2 150		1 192
----------------------	--	-------	--	-------

SAAMISET

Myyntisaamiset	48 006		47 165	
Lainasaamiset	14 201		14 026	
Siirtosaamiset	<u>6 140</u>	68 346	<u>3 036</u>	64 227

RAHAT JA PANKKISAAMISET

	<u>42 241</u>		<u>99 247</u>	
--	---------------	--	---------------	--

VASTAAVAA YHTEENSÄ

	<u>637 541</u>		<u>686 303</u>	
--	----------------	--	----------------	--

TASE

(luvut 1000 mk)

31.12.1997

31.12.1996

VASTATTAVAA**SIDOTTU OMA PÄÄOMA**

Osakepääoma	15 846		15 846	
Vararahasto	12 692		12 692	
Arvonkorotusrahoasto	1 052	29 590	1 052	29 590

VAPAA OMA PÄÄOMA

Käyttörahoasto	2 596		2 589	
Ed. tilikauden voitto	86		66	
Tilikauden voitto	117	2 798	20	2 675

VARAUKSET

Kertynyt poistoero		230 748		229 190
--------------------	--	---------	--	---------

ARVOSTUSERÄT

	0		477	
--	---	--	-----	--

VIERAS PÄÄOMA

LIITTYMISMAKSUT		274 603		260 516
-----------------	--	---------	--	---------

PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	33 289		33 689	
Eläkelainat	6	33 295	24 208	57 897

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	400		38 824	
Eläkelainat	0		1 957	
Ostovelat	24 781		28 760	
Siirtovelat	36 408		32 224	
Muut lyhytaikaiset velat	4 918	66 507	4 193	105 958

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

637 541

686 303

RAHOITUSLASKELMA**1.1.-31.12.1997**

(luvut 1000 mk)	EMO 1997		EMO 1996		KONSERNI 1997	
TULORAHOITUS						
Voitto/tappio	117		20		-265	
Poistot	<u>58 974</u>	59 091	<u>64 050</u>	64 070	<u>60 992</u>	60 727
OMAN PÄÄOMAN MUUTOS		7		0		7
LIITTYMISMAKSUJEN LISÄYS		14 087		10 323		14 087
OMAISUUDEN VÄHENNYS						
Rahoitusomaisuus	52 886		0		56 234	
Käyttöomaisuus	<u>1 031</u>	53 917	<u>2 818</u>	2 818	<u>1 250</u>	57 484
VIERAAN PÄÄOMAN LISÄYS						
Lyhytaikaiset velat		<u>930</u>		<u>23 139</u>		<u>0</u>
RAHAN LÄHTEET YHTEENSÄ		<u>128 032</u>		<u>100 350</u>		<u>132 305</u>
KÄYTTÖOMAISUUDEN LISÄYS						
Keskeneräiset omat työt	4 710		642		4 710	
Maa- ja vesialueet	218		688		359	
Rakennukset ja rakennelmat	0		977		891	
Sähkön siirto- ja jakeluverkosto	23 070		26 999		23 070	
Koneet ja kalusto	7 650		12 023		12 452	
Muut aineelliset hyödykkeet	0		0		450	
Osakkeet ja osuudet	24 389		140		21 365	
Aineettomat oikeudet	0		6		0	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>1 576</u>	61 613	<u>2 049</u>	43 524	<u>4 298</u>	67 595
MUUN OMAISUUDEN LISÄYS						
Rahoitusomaisuus	0		48 983		0	
Vaihto-omaisuus	<u>958</u>	958	<u>740</u>	49 723	<u>959</u>	959
ARVOSTUSERIEN VÄHENNYS		477		578		477
VIERAAN PÄÄOMAN VÄHENNYS						
Lyhytaikaiset velat		0		0	24	
Pitkäaikaiset velat		<u>64 984</u>		<u>6 525</u>	<u>63 250</u>	<u>63 274</u>
RAHAN KÄYTTÖ YHTEENSÄ		<u>128 032</u>		<u>100 350</u>		<u>132 305</u>

KONSERNITULOSLASKELMA

(luvut 1000 mk)	1.1. - 31.12.1997		1.1. - 31.12.1996	
LIIKEVAIHTO		282 856		301 148
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		25 673		28 303
OSUUS OSAKKUUSYRITYSTEN TULOISTA		0		46
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		5 412		3 250
KULUT				
Energia, aineet ja tarvikkeet				
Ostot tilikauden aikana	174 651		193 006	
Varastojen lisäys	-959		-740	
Ulkopuoliset palvelut	10 441		9 989	
Henkilöstökulut	59 508		57 578	
Vuokrat	2 209		1 754	
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	8		0	
Muut kulut	9 091	-254 949	7 717	-269 304
K Ä Y T T Ö K A T E		58 992		63 443
POISTOT				
Käyttöomaisuudesta ja muista		-57 912		-55 104
pitkävaikutteisista menoista				
Konserniaktiivasta		-355		-219
LIIKEVOITTO		724		8 120
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				
Osinkotuotot	114		133	
Korkotuotot	5 431		5 874	
Muut rahoitustuotot	404		194	
Korkokulut	-2 969		-5 517	
Muut rahoituskulut	-826	2 154	-51	633
VOITTO ENNEN				
VARAUKSIA JA VEROJA		2 878		8 752
POISTOERON LISÄYS		-2 725		-9 115
VÄLITTÖMÄT VEROT				
Tilikauden verot	400		111	
Aikaisemmilta vuosilta	18	-418	-26	-85
KONSERNIN TILIKAUDEN TAPPIO		-265		-447

KONSERNITASE

(luvut 1000 mk)

31.12.1997

31.12.1996

VASTAAVAA

KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT
PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet	607		613	
Muut pitkävaikutteiset menot	65 638		77 260	
Konserniaktiiva	<u>6 532</u>	72 778	<u>4 166</u>	82 039

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Maa- ja vesialueet	10 139		9 920	
Rakennukset ja rakennelmat	51 565		53 578	
Siirto- ja jakeluverkosto	270 748		278 537	
Koneet ja kalusto	61 048		59 891	
Muut aineelliset hyödykkeet	6 803		6 849	
Ennakkomaksut ja keskener. omat työt	<u>9 760</u>	410 064	<u>5 050</u>	413 825

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT

Osakkuusyritysten osakkeet	560		568	
Osakkeet ja osuudet	<u>45 083</u>	45 644	<u>23 974</u>	24 542

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS

VAIHTO-OMAISUUS

Aineet ja tarvikkeet		2 150		1 192
----------------------	--	-------	--	-------

SAAMISET

Myyntisaamiset	48 006		47 165	
Lainasaamiset	14 042		14 025	
Siirtosaamiset	<u>2 800</u>	64 847	<u>3 043</u>	64 233

RAHAT JA PANKKISAAMISET

	<u>42 444</u>		<u>99 292</u>	
--	---------------	--	---------------	--

VASTAAVAA YHTEENSÄ

	<u>637 927</u>		<u>685 123</u>	
--	----------------	--	----------------	--

KONSERNITASE

(luvut 1000 mk)

31.12.1997

31.12.1996

VASTATTAVAA

SIDOTTU OMA PÄÄOMA

Osakepääoma	15 846		15 846	
Vararahasto	12 692		12 692	
Arvonkorotusrahasto	<u>1 052</u>	29 590	<u>1 052</u>	29 590

VAPAA OMA PÄÄOMA

Käyttörahoitus	2 596		2 589	
Ed. tilikauden tappio/voitto	-388		59	
Tilikauden tappio	<u>-265</u>	1 944	<u>-447</u>	2 201

VARAUKSET

Kertynyt poistoero		231 915		229 190
--------------------	--	---------	--	---------

ARVOSTUSERÄT

	0			477
--	---	--	--	-----

VIERAS PÄÄOMA

LIITTYMISMAKSUT		274 603		260 516
-----------------	--	---------	--	---------

PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	34 389		33 689	
Eläkelainat	<u>6</u>	34 395	<u>24 208</u>	57 897

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	1 034		38 824	
Eläkelainat	0		1 957	
Ostovelat	24 767		28 642	
Siirtovelat	36 479		32 224	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>3 201</u>	65 481	<u>3 605</u>	105 252

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

637 927685 123

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

	EMO 1997	EMO 1996	KONSERNI 1997
LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN			
Sähkön myynti ja siirto	269 915 719,58	288 863 848,82	269 902 044,00
Asennusmyynti	10 280 167,37	9 668 734,67	10 280 167,37
Muu myynti	2 673 809,56	2 615 529,38	2 673 809,56
	282 869 696,51	301 148 112,87	282 856 020,93
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
Aineet ja tarvikkeet	14 591 174,19	17 007 365,12	14 591 174,19
Ulkopuoliset palvelut	2 618 862,66	2 632 444,56	2 618 862,66
Henkilöstökulut	8 396 643,78	8 597 038,84	8 396 643,78
Vuokrat	20 855,75	13 225,32	20 855,75
Muut kulut	45 066,63	53 296,25	45 066,63
	25 672 603,01	28 303 370,09	25 672 603,01
HENKILÖSTÖKULUT JA LUONTOISEDUT			
Palkat	41 737 055,16	40 821 692,39	41 823 053,16
Eläkekulut	7 313 194,02	7 132 064,82	7 316 216,02
Muut henkilösivukulut	10 356 258,77	9 624 131,13	10 368 513,05
	59 406 507,95	57 577 888,34	59 507 782,23
Luontoisedut	36 908,40	161 380,74	36 908,40
Palkat ja luontoisedut	59 443 416,35	57 739 269,08	59 544 690,63
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT			
Muut pitkävaikutteiset menot	13 198 118,84	13 115 574,09	13 226 033,55
Konserniaktiiva	-	-	355 332,18
Rakennukset ja rakennelmat	2 231 096,06	2 293 795,05	2 313 149,55
Siirto- ja jakeluverkosto	30 684 116,85	28 948 895,92	30 684 874,69
Koneet ja kalusto	10 825 971,19	10 073 297,14	11 191 807,11
Muut aineelliset hyödykkeet	478 341,38	504 100,95	496 342,98
	57 417 644,32	54 935 663,15	58 267 540,06
POISTOERON MUUTOS			
Muut pitkävaikutteiset menot	17 284,76	31 249,19	17 284,76
Rakennukset ja rakennelmat	-1 240 945,59	-1 305 085,96	-1 227 865,75
Siirto- ja jakeluverkosto	3 561 420,47	8 665 823,30	3 564 071,22
Koneet ja kalusto	-609 036,01	1 919 699,97	548 734,06
Muut aineelliset hyödykkeet	-170 937,67	-196 697,24	-177 688,27
	1 557 785,96	9 114 989,26	2 724 536,02
KONSERNIYHTIÖILLE MAKSETUT RAHOITUSKULUT			
Korkokulut	46 180,34	34 049,23	
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT			
Emoyhtiön satunnaisiin kuluihin sisältyy annettu konserniavustus	708 000,00		
ARVOSTUSERÄT			
Aktivoidut kurssivoitot 1.1.	476 935,73	1 055 089,73	476 935,73
Lisäys 1.1.-31.12.	-	-	-
Vähennys 1.1.-31.12.	-476 935,73	-578 154,00	-476 935,73
	0,00	476 935,73	0,00

KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET

	EMO 1997	EMO 1996	KONSERNI 1997
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet			
Hankintameno 1.1.	613 333,95	612 813,95	613 333,95
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,00	5 800,00	0,00
Vähennykset 1.1.-31.12.	-6 061,00	-5 280,00	-6 061,00
Hankintameno 31.12.	607 272,95	613 333,95	607 272,95
Kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	607 272,95	613 333,95	607 272,95
Muut pitkävaikutteiset menot			
Hankintameno 1.1.	149 086 946,70	147 038 050,91	149 086 946,70
Lisäykset 1.1.-31.12.	1 576 362,83	2 048 895,79	1 576 362,83
Hankintameno 31.12.	150 663 309,53	149 086 946,70	150 663 309,53
Kertyneet poistot	85 024 976,78	71 826 857,94	85 024 976,78
Kirjanpitoarvo 31.12.	65 638 332,75	77 260 088,76	65 638 332,75
Konserniaktiiva			
Hankintameno 1.1.	-	-	4 384 885,77
Lisäykset 1.1.-31.12.	-	-	2 721 757,78
Hankintameno 31.12.	-	-	7 106 643,55
Kertyneet poistot	-	-	574 576,47
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	6 532 067,08
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet			
Hankintameno 1.1.	9 605 541,04	8 935 164,58	9 920 190,33
Lisäykset 1.1.-31.12.	218 430,40	687 698,36	360 654,87
Vähennykset 1.1.-31.12.	-29 867,80	-17 321,90	-141 347,71
Hankintameno 31.12.	9 794 103,64	9 605 541,04	10 139 497,49
Kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 794 103,64	9 605 541,04	10 139 497,49
Rakennukset ja rakennelmat			
Hankintameno 1.1.	70 773 036,63	70 187 852,31	71 776 036,63
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,00	977 288,66	940 389,72
Vähennykset 1.1.-31.12	-504 139,53	-392 104,34	-590 998,53
Hankintameno 31.12.	70 268 897,10	70 773 036,63	72 125 427,82
Kertyneet poistot	20 378 903,53	18 147 807,47	20 560 671,26
Kirjanpitoarvo 31.12.	49 889 993,57	52 625 229,16	51 564 756,56
Rakennusten hankintamenoon sisältyvät arvonorotukset 1.1. ja 31.12.	15 000 000,00	15 000 000,00	15 000 000,00
Siirto- ja jakeluverkosto			
Hankintameno 1.1.	500 681 377,17	473 864 750,39	500 697 608,57
Lisäykset 1.1.-31.12.	23 069 672,81	26 999 181,78	23 069 672,81
Vähennykset 1.1.-31.12	-173 828,83	-182 555,00	-173 828,83
Hankintameno 31.12.	523 577 221,15	500 681 377,17	523 593 452,55
Kertyneet poistot	252 839 838,24	222 155 721,39	252 845 465,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	270 737 382,92	278 525 655,79	270 747 987,06

	EMO 1997	EMO 1996	KONSERNI 1997
Koneet ja kalusto			
Hankintameno 1.1.	143 627 149,81	131 822 996,85	145 223 310,80
Lisäykset 1.1.-31.12.	7 650 255,68	12 023 259,54	12 567 600,18
Vähennykset 1.1.-31.12	-62 085,25	-219 106,58	-103 385,25
Hankintameno 31.12.	151 215 320,24	143 627 149,81	157 687 525,73
Kertyneet poistot	96 073 924,25	85 247 953,06	96 639 067,16
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 141 395,99	58 379 196,75	61 048 458,57
Muut aineelliset hyödykkeet			
Hankintameno 1.1.	11 820 288,82	11 820 288,82	11 820 288,82
Lisäykset 1.1.-31.12.	-	-	450 040,00
Vähennykset 1.1.-31.12	-	-	-
Hankintameno 31.12.	11 820 288,82	11 820 288,82	12 270 328,82
Kertyneet poistot	5 449 574,39	4 971 233,00	5 467 575,99
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 370 714,43	6 849 055,81	6 802 752,83
KÄYTTÖOMAISUUDEN VEROTUSARVOT			
Maa-alueet	2 498 185,00	2 373 580,00	2 530 670,00
Rakennukset ja rakennelmat	76 904 501,00	78 019 059,00	80 144 471,00
Osakkeet ja osuudet	29 546 183,40	13 959 133,00	29 576 303,40
Mikäli verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.			
SAAMISET JA VELAT KONSERNI- JA OSAKKUUSYRITYKSILTÄ			
Myyntisaamiset/konserniyritykset	-	-	
Myyntisaamiset/osakkuusyritys	0,00	153 599,00	
Muut saamiset/konserniyritykset	4 351 839,85	1 460,00	
Muut saamiset/osakkuusyritys	1 356 750,00	1 356 750,00	
Lyhytaikaiset velat/konserniyritykset	1 724 201,92	613 334,51	
PITKÄAIKAISIIN SIOITUKSIIN KUULUVAT OSAKKEET JA LAINASAAMISET			
Konserniyritykset			
Osakkeet	11 277 925,04	8 248 172,94	
Lainasaamiset	4 351 839,85	1 460,00	
Osakkuusyritykset			
Osakkeet	522 630,00	522 630,00	560 499,71
Lainasaamiset	1 356 750,00	1 350 000,00	1 356 750,00
SAAMISET, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MAKSETTAVIKSI YHDEN VUODEN TAI SITÄ PITEMMÄN AJAN KULUTTUA			
Lainasaamiset	13 719 872,66	14 008 588,30	13 560 303,81
VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN TAI SITÄ PITEMMÄN AJAN KULUTTUA			
Rahalaitoslainat	-	-	-
Eläkelainat	-	16 907 754,51	-
KONSERNIN VARAUKSIIN SISÄLTYVÄ VEROVELKA			
(Verovelka on laskettu 28 %:n verokannan mukaisena)			
Muut varaukset	-	-	-
Kertyneen poistoeron verovelka	64 609 442,00	64 173 262,00	64 936 132,00

KESKI-SUOMEN VALO OY			
	EMO	EMO	KONSERNI
	1997	1996	1997
ELÄKEJÄRJESTELYT			
Keski-Suomen Valo Oy:n lakisääteinen ja vapaaehtoinen eläketurva on järjestetty ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä.			
VASTUUT			
Yrityskiinnitykset			
-saatujen takausten vastavakuudeksi	-	15 000 000,00	-
-omien velkojen vakuudeksi	5 500 000,00	5 500 000,00	7 500 000,00
Käyttöomaisuuteen kiinnitetyt haltijavelkakirjat			
-omien velkojen vakuudeksi	34 000 000,00	63 573 750,00	34 950 000,00
-urakkasopimusten vakuudeksi	360 000,00	460 000,00	360 000,00
-maankäyttö sopimuksen vakuudeksi	3 400 000,00	3 400 000,00	3 400 000,00
Takausvastuu osakkuusyhtiön puolesta	2 703 206,34	4 799 238,09	2 703 206,34
Osakekannan ostovastuu			
-Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarisella on optio myydä K-S Valon kiinteistöt Oy:n osakekanta Keski-Suomen Valo Oy:lle			
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET			
Sidottu oma pääoma			
Osakepääoma 1.1.	15 846 400,00	5 282 200,00	15 846 400,00
- lisäys	0,00	10 564 200,00	0,00
Osakepääoma 31.12.	15 846 400,00	15 846 400,00	15 846 400,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.			
- vähennys	0,00	-10 564 200,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 051 800,00	1 051 800,00	1 051 800,00
Vararahasto 1.1.			
-lisäys	0,00	0,00	0,00
Vararahasto 31.12.	12 691 800,00	12 691 800,00	12 691 800,00
Vapaa oma pääoma			
Perushankintarahasto 1.1.	-	72 751,78	-
siirto käyttörahastoon	-	-72 751,78	-
Perushankintarahasto 31.12.	-	0,00	-
Käyttörahasto 1.1.			
- lisäys	2 588 748,26	2 515 996,48	2 588 748,26
Käyttörahasto 31.12.	7 352,90	72 751,78	7 352,90
	2 596 101,16	2 588 748,26	2 596 101,16
Voitto/tappio ed. vuosilta 1.1.			
- lisäys	65 782,52	65 782,52	59 125,02
- vähennys	19 955,70	-	-
- konsernirakenteen muutos	-	-	-446 787,30
Voitto/tappio ed. vuosilta 31.12.	-	-	-
Tilikauden voitto/tappio	85 738,22	65 782,52	-387 662,28
	116 652,03	19 955,70	-264 733,88
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	32 388 491,41	32 264 486,48	31 533 705,00

EMOYHTIÖN OMISTAMAT YRITYKSET

KONSERNIYRITYKSET	Osakkeiden lukumäärä	Omistus- osuus %	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Tilikauden tulos
Parantalankosken Voima Oy	1000	100,00	50 000,00	7 843 520,00	-13 558,76
Huopanan Voima Oy	22939	100,00	460 000,00	3 029 752,10	152 874,13
Keski-Suomen Sähköverkot Oy	200	100,00	200 000,00	189 652,94	-1 823,62
Keski-Suomen Sähkö Oy	50	100,00	50 000,00	50 000,00	19,23
Keski-Suomen Sähkötyö Oy	50	100,00	50 000,00	50 000,00	19,00
Keski-Suomen Voima Oy	50	100,00	50 000,00	50 000,00	12,62
Keski-Suomen Energia Oy	15	100,00	15 000,00	15 000,00	0,00
Keski-Suomen Lämpö Oy	50	100,00	50 000,00	50 000,00	18,73
				11 277 925,04	

OSAKKUUSYRITYKSET

Kumpuniemen Voima Oy	9	33,33	450 000,00	450 000,00	-26 120,45
Mäntän Voima Oy	2421	24,21	72 630,00	72 630,00	3 944,43
Tilinpäätösajankohta 31.12.1997, tilikauden pituus 12 kk				522 630,00	

EMOYHTIÖN OMISTAMAT MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

Kymppivoima Oy	725	17,20	7 250 000,00	42 730 364,66	
Saarijärven Kaukolämpö Oy	90	19,20	4 500,00	129 000,00	
Viitasaaren Lämpö Oy	5	4,30	50 000,00	170 078,58	
Tietosavo Oy	21 575	5,41	215 750,00	387 500,80	
K-S Puhelin Oy	224	0,08	22 400,00	101 921,00	
As Oy Apajapuisto	1 149	11,50	2 298,00	375 920,00	
As Oy Papinkallio	3 683	1,40	3 683,00	254 000,00	
As Oy Saarijärven Päivölä	862	7,10	8 620,00	102 377,91	
As Oy Vaajakosken Linnasato	26	0,90	10 400,00	203 200,00	
As Oy Herasato	584	5,80	29 200,00	91 590,80	
As Oy Viitasaaren Rauhaniementie	43	5,00	4 300,00	130 018,90	
Muut				387 400,89	
				45 063 373,54	

EMOYHTIÖN OSAKEPÄÄOMAN JAKAUTUMINEN OSAKELAJEITTAIN

K-osakkeet	105 642 kpl	á 100 mk	10 564 200 mk	20 ääntä/osake
A-osakkeet	52 821 kpl	á 100 mk	5 282 100 mk	1 ääni/osake
Yhtiö on lunastanut ja mitätöinyt	1 kpl	á 100 mk	100 mk	
		yhteensä	15 846 400 mk	

EMOYHTIÖN OMAT OSAKKEET

K-osakkeita koskee suostumus-, lunastus- ja lunastusvelvollisuuslauseke. A-osakkeita koskee vain lunastusvelvollisuuslauseke.

EMOYHTIÖN ANTAMAT OPTIO-OIKEUDET

Yhtiökokous on 18.12.1997 päättänyt Jyväskylän maalaiskunnalle suunnatusta optio-oikeudesta, jonka merkintä voi tapahtua ilman maksua merkintäaikana 12.1.-30.9.1998. Optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään 15 Mmk:n merkintähintaan yhteensä 2000 K-osaketta ja 1000 A-osaketta merkintäaikana 26.1.1998-5.1.2003. Merkittävien osakkeiden nimellisarvot ovat yhteensä K-osakkeet 200 000 mk ja A-osakkeet 100 000 mk.

SÄHKÖMARKKINALAIN MUKAINEN LIIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMINEN

ERIYTETTÄVÄT LIIKETOIMINNAT

Keski-Suomen Valo Oy:n harjoittamat sähkömarkkinalain mukaan eriytettävät liiketoiminnot ovat sähkön myyntitoiminta ja verkkotoiminta. Sähkön myyntitoiminta sisältää sähkön hankinnan ja tuotannon. Sähkön myyntitoiminnasta esitetään tuloslaskelma ja verkko-toiminnasta tuloslaskelma ja tase.

ERIYTTÄMISPERIAATTEET

Tuloslaskelman ja taseen eriyttäminen on toteutettu laskennallisesti. Eriytetyille liiketoiminnoille on kohdistettu suoraan ko. liiketoiminnan erilliset tuotot, kulut ja tase-erät. Yhteiset tuotot, kulut ja tase-erät on jaettu kohdistuslaskennan avulla. Kohdistussäännöt on määriteltä aiheuttamisperiaatteen mukaan. Sähkömarkkinalain tulkintojen selkiytyessä on kohdistussääntöihin tehty tilikauden aikana tarpeelliset muutokset niin, että ne vastaavat verkkotoiminnalle asetetuissa vaatimuksissa tapahtuneita muutoksia.

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN LASKENTAPERUSTEET

Käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat taloudellisiin pitoaikoihin. Arvioidut pitoajat eri käyttöomaisuusryhmille ovat:

Rakennukset	25-50 vuotta
Voimalaitokset	10-25 vuotta
Sähköverkosto	15-20 vuotta
Koneet ja kalusto	5-10 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	5-10 vuotta

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet on selvitetty edellä tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

VERKKOTOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Kauppa- ja teollisuusministeriön sähköliiketoimintojen eriyttämistä koskevan päätöksen n:o 885 7 §:n 5. kohdan mukaiset tunnusluvut:

Henkilökunnan lukumäärä tilikauden aikana oli keskimäärin 197.

Investoinnit	(1000 mk)
Muut pitkävaikutteiset menot	1.351
Maa- ja vesialueet	218
Siirto- ja jakeluverkosto	23.070
Koneet ja kalusto	4.608
Enn.maksut ja keskener.omat työt	4.710
	33.957

Sijoitetun pääoman tuotto oli 2 %.

Laskentakaava:

$100 \cdot \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä} + \text{korkokulut} + \text{muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$
--

Sijoitettu pääoma

= korolliset velat
+ arvostuserät
+ varaukset (pakolliset, vapaaehtoiset ja poistoero)
+ oma pääoma
+ liittymismaksut (palautettavat ja siirtokelpoiset)

Sijoitettu pääoma on laskettu tilikauden alku- ja loppuhetken keskiarvona.

VERKKOTOIMINTA TULOSLASKELMA

(luvut 1 000 mk)

1.1.-31.12.1997

1.1.-31.12.1996

LIKEVAIHTO

133 552

125 464

LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

2 342

1 819

VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN

25 584

27 817

KULUT

Energia, aineet ja tarvikkeet

44 348

44 409

Ulkopuoliset palvelut

8 410

7 190

Henkilöstökulut

44 126

42 334

Vuokrat

1 539

1 211

Muut kulut

5 436

-103 860

4 202

-99 346

K Ä Y T T Ö K A T E

57 618

55 754

POISTOTKäyttöomaisuudesta ja muista
pitkävaikutteisista menoista

-51 100

-48 709

LIKEVOITTO

6 519

7 045

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Osinkotuotot

51

33

Korkotuotot

4 194

5 434

Muut rahoitustuotot

4

114

Korkokulut

-1 439

-3 279

Muut rahoituskulut

-818

1 992

-30

2 272

VOITTO ENNEN**VARAUKSIA JA VEROJA**

8 511

9 317

Poistoeron lisäys

-2 750

-9 529

Välittömät verot

-342

TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO

5 419

-212

VERKKOTOIMINTA TASE

(luvut 1 000 mk)

31.12.1997

31.12.1996

VASTAAVAA**KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT****PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET****AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

Aineettomat oikeudet 456

Muut pitkävaikutteiset menot 60 017

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Maa- ja vesialueet 5 028

Rakennukset ja rakennelmat 22 187

Siirto- ja jakeluverkosto 270 737

Koneet ja kalusto 27 303

Muut aineelliset hyödykkeet 185

Ennakkomaksut ja keskener.omat työt 9 758

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT

Osakkeet ja osuudet

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS**SAAMISET**

Myyntisaamiset 21 958

Lainasaamiset 9 356

Sisäiset lainasaamiset 79 815

Siirtosaamiset 945

RAHAT JA PANKKISAAMISET**VASTAAVAA YHTEENSÄ****VASTATTAVAA****SIDOTTU OMA PÄÄOMA**

Osakepääoma 9 315

Vararahasto 7 460

VAPAA OMA PÄÄOMA

Käyttörahoasto 1 529

Ed.tilikauden tappio/voitto -181

Tilikauden voitto/tappio 5 419

VARAUKSET

Kertynyt poistoero

ARVOSTUSERÄT**VIERAS PÄÄOMA****LIITTYMISMAKSUT****PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA**

Lainat rahoituslaitoksilta 16 384

Eläkelainat 3

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta 197

Eläkelainat 0

Ostovelat 3 287

Siirtovelat 23 661

Muut lyhytaikaiset velat 3 142

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

60 473

335 200

2 069

112 074

42 241

552 057

16 775

6 768

207 238

0

274 603

16 386

30 287

552 057

460

70 462

4 829

23 575

278 526

28 621

234

5 039

19 124

9 507

22 887

2 258

99 247

567 030

9 315

7 460

1 522

38

-212

204 488

280

260 516

19 803

14 230

22 821

1 150

4 758

17 465

3 396

567 030

SÄHKÖN MYYNTITOIMINTA TULOSLASKELMA

(luvut 1 000 mk)

1.1.-31.12.1997

1.1.-31.12.1996

LIIKEVAIHTO

139 952

166 319

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

2 109

1 385

VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN

80

442

KULUT

Energia, aineet ja tarvikkeet

126 201

144 605

Ulkopuoliset palvelut

1 297

2 086

Henkilöstökulut

8 783

8 984

Vuokrat

364

363

Muut kulut

2 881

-139 527

2 975

-159 013

KÄYTTÖKATE

2 614

9 133

POISTOT

Käyttöomaisuudesta ja muista
pitkävaikutteisista menoista

-5 671

-5 823

LIIKETAPPIO/-VOITTO

-3 057

3 310

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Osinkotuotot

59

248

Korkotuotot

380

358

Muut rahoitustuotot

117

77

Korkokulut

-1 434

-2 211

Muut rahoituskulut

0

-878

-20

-1 548

**TAPPIO/VOITTO RAHOITUS-
ERIEN JÄLKEEN**

-3 935

1 762

SATUNNAISET TUOTOT JA -KULUT

Muut satunnaiset kulut

-708

0

**TAPPIO/VOITTO ENNEN
VARAUKSIA JA VEROJA**

-4 643

1 762

Poistoeron vähennys

882

337

Välittömät verot

0

-81

TILIKAUDE N TAPPIO/VOITTO

-3 761

2 018

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Konsernin vapaa oma pääoma on konsernitaseen mukaan 1.943.705 mk.

Emoyhtiön vapaa oma pääoma on 2.798.491,41 mk.

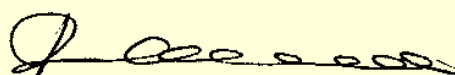
Emoyhtiön tilikauden voitto on 116.652,03 mk.

Hallitus ehdottaa, että osinkoa ei jaeta, vaan tilikauden voitto siirretään vapaan oman pääoman voittovaroihin.

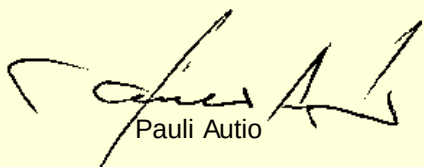
Saarijärvellä 27.3.1998

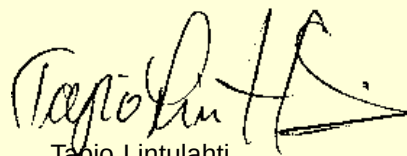
Heikki Aurasmaa

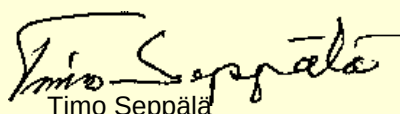
Paavo Luukkonen

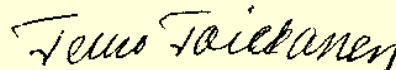
Pauli Autio

Tapio Lintulahti

Timo Seppälä

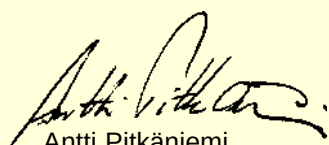
Teuvo Toikkanen

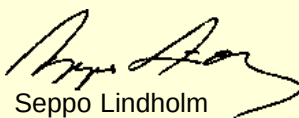
Harri Lehtinen

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

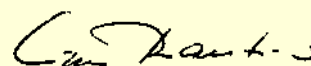
Saarijärvellä 6.4.1998

Antti Pitkäniemi
KHT

Seppo Lindholm
JHTT, HTM

Sirpa Rautio
kunnanjohtaja
JHTT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keski-Suomen Valo Oy:n osakkeenomistajille

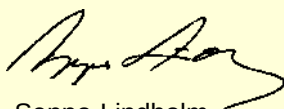
Olemme tarkastaneet Keski-Suomen Valo Oy:n kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä hallinnon tilikaudelta 1.1.1997 - 31.12.1997. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

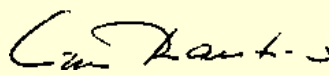
Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

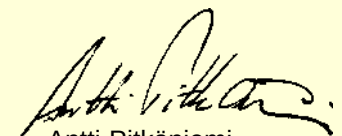
Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa. Yhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle voidaan myöntää vastuuvapaus tarkastamaltamme tilikaudelta. Yhtiön hallituksen esitys tilikauden tuloksen käyttämisestä on osakeyhtiölain säännösten mukainen.

Olemme tutustuneet tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyihin eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmiin, taseeseen ja lisätietoihin. Lausuntonamme esitämme, että ne on laadittu sähkömarkkinalain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti.

Saarijärvellä huhtikuun 6. päivänä 1998

Seppo Lindholm
JHTT, HTM

Sirpa Rautio
JHTT

Antti Pitkäniemi
KHT

VERKKOTOIMINTA TULOSLASKELMA

(luvut 1 000 mk)

1.1.-31.12.1997

1.1.-31.12.1996

LIKEVAIHTO		133 552		125 464
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		2 342		1 819
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		25 584		27 817
KULUT				
Energia, aineet ja tarvikkeet	44 348		44 409	
Ulkopuoliset palvelut	8 410		7 190	
Henkilöstökulut	44 126		42 334	
Vuokrat	1 539		1 211	
Muut kulut	5 436	-103 860	4 202	-99 346
KÄYTTÖKATE		57 618		55 754
POISTOT				
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista		-51 100		-48 709
LIKEVOITTO		6 519		7 045
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Osinkotuotot	51		33	
Korkotuotot	4 194		5 434	
Muut rahoitustuotot	4		114	
Korkokulut	-1 439		-3 279	
Muut rahoituskulut	-818	1,992	-30	2 272
VOITTO ennen varauksia ja veroja		8 511		9 317
Poistoeron lisäys		-2 750		-9 529
Välittömät verot		-342		
TILIKAUDE N VOITTO/TAPPIO		5 419		-212

VERKKOTOIMINTA TASE

(luvut 1 000 mk)	31.12.1997	31.12.1996
VASTAAVAA		
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT		
PITKÄAIKAiset Sijoitukset		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	456	460
Muut pitkävaikutteiset menot	60 017	70 462
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	5 028	4 829
Rakennukset ja rakennelmat	22 187	23 575
Siirto- ja jakeluverkosto	270 737	278 526
Koneet ja kalusto	27 303	28 621
Muut aineelliset hyödykkeet	185	234
Ennakkomaksut ja keskener.omat työt	9 758	5 039
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT		
Osakkeet ja osuudet	2 069	2 260
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
SAAMISET		
Myyntisaamiset	21 958	19 124
Lainasaamiset	9 356	9 507
Sisäiset lainasaamiset	79 815	22 887
Siirtosaamiset	945	2 258
RAHAT JA PANKKISAAMISET	42 241	99 247
VASTAAVAA YHTEENSÄ	552 057	567 030
VASTATTAVAA		
SIDOTTU OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	9 315	9 315
Vararahasto	7 460	7 460
VAPAA OMA PÄÄOMA		
Käyttörahassto	1 529	1 522
Ed.tilikauden tappio/voitto	-181	38
Tilikauden voitto/tappio	5 419	-212
VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	207 238	204 488
ARVOSTUSERÄT	0	280
VIERAS PÄÄOMA		
LIITTYMISMAKSUT	274 603	260 516
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	16 384	19 803
Eläkelainat	3	14 230
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	197	22 821
Eläkelainat	0	1 150
Ostovelat	3 287	4 758
Siirtovelat	23 661	17 465
Muut lyhytaikaiset velat	3 142	3 396
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	552 057	567 030 _{4 3}

